

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1918 til 31. Marts 1919.

Forhandlingen genoptoges.

Slengerik: Den Gang jeg for godt et Aar siden som Ordfører for Fællesudvalget angaaende Salget af de vestindiske Øer anbefalede den Overenskomst, som samtlige Partiers Repræsentanter i Fællesudvalget var blevet enige om, gjorde jeg det ud fra den Forudsætning, at der baade her i Rigsdagen og ude i Befolkningen var en overvejende Stemning for, at vi skulde gøre, hvad vi kunde, for at Forhandlingen mellem de politiske Partier her i Landet kunde blive ført under saa fredelige Former som muligt. Jeg havde den Opfattelse, at de fleste hos os var enige om, at saa længe Uvejret rasede i den Grad omkring vort lille Hus, var det vor Pligt at gøre, hvad vi kunde, for at der nogenlunde kunde blive holdt Fred inden vore egne fire Vægge, og jeg tror, at den Stemning, som den Gang raadede i Befolkningen og her i Rigsdagen, raader i høj Grad endnu. Overenskomsten af 30. September 1916 var et godt Udtryk for denne Stemning. Overenskomsten var ikke og kunde ikke være nogen Kontrakt, der bandt alle Parter her i Landet til at holde Fred under de politiske Forhandlinger, dertil kan man nu en Gang ikke bindes ved en Kontrakt. Det, som det gælder om i dette Forhold, er, at der er en alvorlig Villie til at holde Fred. Er den Villie til Stede, holdes Freden, og findes den ikke, er det ligegyldigt, hvilken Kontrakt man slutter. Vi ved, at selv om denne Overenskomst var sluttet, stod det ethvert af de Partier, der havde været med til at slutte den, frit for at sige sig løs fra den ved at drage sin Minister uden Portefeuille ud af Regeringen, og vi har set, at et enkelt Parti har benyttet Lejligheden til at proklamere sin Handlefrihed, sin Frihed til at øve stor og ædel Daad eller til at begaa Dumheder og lave Aktioner, alt efter som Hjertelaget og Forstanden er til. Det skal jeg nu ikke opholde mig ved i Øjeblikket. Jeg skal kun konstatere, at indtil videre er dog Freden blevet saa nogenlunde bevaret, og jeg vil udtrykke det Haab, at den vil blive bevaret en Tid endnu.

Jeg kan godt indse, at efterhaanden som vi rykker Valgdagen nærmere, vil Vanskelighederne ved at bevare den fred-

lige Forhandling blive større, særlig for Oppositionen. Oppositionspartierne er jo ikke blevet Regeringspartier ved, at hvert af dem har faaet en Minister uden Portefeuille ind i Regeringen, selvfølgelig ikke, og efterhaanden som Tiden gaar og vi, som sagt, nærmer os Valgdagen, vil Trangen til at øve Kritik og rette Angreb paa Regeringen og dens Handlinger selvfølgelig blive større og større. Det er der ikke noget at sige til. Saadan er Livets Gang, og selv under Krigsaarene forandrer Livets Gang sig ikke i den Grad, at det, man nu en Gang har levet sig ind i, fra vi fik Grundloven til nu, forandres i væsentlig Grad. Kritikken vil blive skarpere, og Angrebene vil blive skarpere, men alt i Overensstemmelse med den gamle Receipt: Hvis Regeringen har gjort noget, som saa at sige alle og enhver her i Landet maa erkende som godt og rigtigt, vil Oppositionen straks møde og sige, at det kunde den have gjort akkurat lige saa godt; men har Regeringen gjort noget, om hvilket der er delte Meninger, vil Oppositionen proklamere, at det kunde den have gjort meget, meget bedre. Saadan er nu en Gang Regelen, og den Tale, det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) holdt ovre i Odense forleden Dag, danner ikke nogen Undtagelse fra Regelen. Jeg lagde Mærke til, at det ærede Medlem den Dag udtalte, at ganske vist var Danmark holdt udenfor Verdenskrigen, men det var saamænd ikke noget at rose Regeringen for, thi det var noget, der var gaaet ganske af sig selv, og det ærede Medlem lod i sin Tale skimte igennem, at det kunde han i alt Fald have gjort lige saa godt. Det er jeg nu ikke saa sikker paa, men der er en Ting, jeg er temmelig sikker paa, og det er, at den aldeles overvejende Del af den danske Befolkning i høj Grad skal have sig frabedt, at man vover Eksperimentet.

Altsaa, den Tale, som det ærede Medlem holdt, var ikke nogen Undtagelse fra Regelen. Derimod kan det maaske heldigvis siges, at det er en Undtagelse fra Regelen, naar Rigsdagsmænd rejser ud i Landet og paa det højtideligste fralægger sig ethvert Ansvar for en Lov, der er blevet vedtaget enstemmigt her i Rigsdagen, og som vedkommende Rigsdagsmand og hans Parti selv har stemt for. Det er efter min Opfattelse en Stikken-Halen-mellem-Benene-Politik, som kun kan føres af Folk, der er i højeste Grad i Vildrede med deres eget Ansvar.

Men, som sagt, der er ikke noget at sige til, at Oppositionen kritiserer Rege-